

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Augustus 24-dik napján, 1813-dik esztendőben.

A' tsatározó mezőkről.

A' Hertzeg *Schwarzenberg* fő hadi szállása Augustus' 17-dikén *Melnikben* volt; a' hol a' *Moldau* vize az *Albisba* szakad. itt ilyen hirdetés intéztetett ezen napon, úgy mint a' fegyvernyúgvásnak felmendása után következett 7-dik napon, a' Cs. Kir. seregekhez ' — „

„Egy nagy nap érkezett-e! Derék katonák! — A' haza bizodalommal van hozzátok. Valahányszor ő még eddig hozzátok folyamodott; mindenkor megfeleltetek az ő bizodalmanak. A' mi Császárunknak minden arra intézett törekedése, hogy a' Monarchiának tsendességét és boldogságát, mellyek a' mi szomszedainknak tsendességektől és boldogságoktól elválhatatlanok, állandó fundamentomra helybeztethesse, fogatlanok valának. Sem az álhatatos türedelem, sem az engesztelő előadások, sem a' több hadakozó Hatalmasságoknak a' Császár tanátlásaiban való megnyúgvások, semmi nem indíthatta a' Frantzia orrzáglóséknak gondolkozását mérséklettségre, és egyenességre. —

„Azon napon, midőn Austria magát az igaz ügy és rend mellett kinyilatkozattatta, azt a' kötelességet is magára vállalta, hogy ezen leg nagyobb jóért viaskodjék. Mi nem egyedül magunk fogunk a'

tsatározáshoz, mind azokkal állunk egysorban, a' mi nagyot és hathatóst Európa a' maga szabadsága' és nyűgodalma' hatalmas ellenességével szembeállíthat. Austria, az Orosz birodalom, Pruszszia, Swétzia, Anglia, és Spanyol ország, mind ezek egy célra, egy jól megfundáltatott tartós békességre, az erőnek a' Státusok között való igazságos felosztására, 's különkülön minden Hatalmasságnak függetlenségire intézik a' magok egyesített iparkodásaikat. Nem Frantzia ország, tsak a' Frantzia ország' határain kívül lévő Frantzia fő hatalom ellen emeli fel magát ez a' nagy szövetség. —

„Mit tehessenek a' nepek' álhatatossága és állandósága, megmútatták Spanyol ország és az Orosz birodalom; mit vihesen ily sok hatalmas Státusoknak egyesített ereje véghez, megmútattja az 1813-dik esztendő, —

„Egy ilyen szent háborúban inkább ki kell mútatnunk, mint valaha, azon virtusokat, mellyekkel a' mi ármádánk nemelly előbbeni hadakzásokban fényeskedett. Az a' feltétel nélkül való készség, hogy a' Monarcháért és hazaért mindenünket feláldozni kívánjuk, a' jó és rossz napokban való felémelkedett indulatlanság, a' tsata mezején való eltökéllettség és álhatatosság, a' fegyvertelenek eránt való mér-

séklettség, s ezeknek meg-kímélése, ezek lakásképpen találtassanak mindenütt közöttünk. —

„Fegyveres pajtások! Soraitokban éltém-el azon esztendőket, melyeket a' haza' szolgálatjára szántam-el; megeszémrem és tisztelem bennetek azokat a' vitézeket, a' kik ditsősséges ütközetekben verekedtek, 's azokat is, a' kik ezeket követniiparkodnak: Bizom hozzátok! — A' Monarcha engem' választott-ki közzületek; az ő kegyessége engem' tett vezéretékké, az én erőm az ő és a' ti egyesített bizodalmatokban áll. —

„Miként szolgáljon az egésznek egyen-égyen minden, az eleibeszabatandó rendelesek határozzák-meg: de miuden helyhezterésben, minden állásban, minden fontos időben legnagyobbat és leg jobbat sélckedni, ez az a' magunk' meghatározása, mely által minnyájunknak össze tsatoltatni, minnyájunknak egyenlővé tétetni, 's mindenikünknek ugyan azon ditsősséges célra felemltetni kell. —

„A' Császár közöttünk marad; mert a' leg nagyobbat bizta reánk: a' nemzet' be-tsületét, a' haza' védelmét, 's a' maradékoknak hátorságokat és boldogságokat. — Gondoljátok-meg, katonák, hogy ti az Isten előtt, ki az igaz ügyet nem fogja elhagyni, egy atyai érzékenységű Monarchának szemei előtt, a' ti háládatos hazafi társaitoknak 's Eorópának szemei előtt, a' melly nagy dolgokat és a' hosszas szenvedések után nagy boldogságot vár tőletek, mentek a' viaskodásra! Gondoljátok-meg, hogy győzedelmeskednetek kell, hogy ezen nagy várakozásnak megfeleljetek; verekedjeteK úgy, mint Austria' fegyvereseihez illik, és győzedelmeskedni fogtok. —

„Hertzeg *Schwartzenberg*
Károly Feldmarschal.

Újságleveleink így adják elé jó kűfőből ármádáinknak erejeket; — A' fő ármáda Cseh országban a' Hertzeg *Schwartzenberg*' vezérlése alatt, áll leg alább 320,000 emberekből, Austriaiakból, Oroszokból, és Pruszsusokból; Sléziában állanak Genezális *Blücher* vezérlése alatt 80,000 emberek; a' Márkokban (a' Braundenburgiai tartományokban) 100,000 embereket vezérel a' Svétziai *Koronaörökös*. A' Bavarus és Olasz ármádák ellen Fegyvertármesterek Hertzeg *Reusz* és Báró *Hil-ler*, szakasz-ármádákat vezérelnek a' Duna völgyében és Belső Austriában.

Az az ellenséges ármáda; melly a' Marschal *Augereau* vezérlése és *Szemmel-tartó ármáda* nevezet alatt, Bavoriában formáltatott vala, az *Albis* felé utazott-el onnét, a' hol magát a' Fr. nagy ármádához tsatolta, a' melynek ereje Hamburgtól fogva Dresdáig és Sléziában, valami 280 vagy 300 ezer emberre tétetethetik.

Marschal *Davoust*, a' Berliani levelek szerént, minden Frantzia seregekkel egyetemben oda hagyta Hamburg városát, melyben e'szerént már most tsak Dánuus őrző sereg volt. Mint hallatik *Wittenberga* felé vette innét útját a' Frantzia sereg.

A' szökés oily nagy kezdett Ienni mingyárt a' fegyvernyúgvásnak megkötése után a' Frantzia seregeknél, hogy az azolta e' hónapnak közepeig Cseh országba által szökött embereknék számát legalább 18 ezerre teszik. Kivált a' Németek szöktek igen nagyon.

Spanyol Ország.

Marschal *Soultnak* azon próbatételei, hogy Északi Spanyol országba ismét be, és előre nyomúlhasson, 's Pamplónát és Sant-Sebastianat az ostromlás alól felszabadíthassa, egészszen semmivé lettek. Már még Julius 28-dikán történt a' *Ronceval* völgyé-

ben egy meglehetősen verekedés, melyben a' Franziá seregek hátat adnikételezítették, de a' midőn még tsakugyan meglehetősen rendelt hátráltak Lantzig. Itt pedig oly hathatósan megtámadta őket Julius 30. és 31-dikén Lord *Wellington*, hogy egészen megverettettek, és leg nagyobb rendetlenséggel futottak által csoportonként a' Pyreneumi hegyeken. Mérsékelt felszámláltatás szerint valami 10,000 emberekre telt ezen három napi vesztesékek. Minden bagázsijokat és eleségeket hátra hagyni képtelenítették. Marschal *Scult*, St. Jean-de-Lutz mellett iparkodott ezen szerentséltenségek után a' maga elszéledett seregeit össze szedni: de úgy látszik, hogy ebben sem boldogúlhatott, minthogy későbbi levelek szerint már *Bayonnébe* visszakeresztett armádájának maradványával, a' hol egy Anglus seregnek minden szempillantásban lehető megérkezését félelemmel várták. Annyit bizonyosan tudtak, hogy az ellenséges armádának egyik része a' *Bayonne* feléjövő egyik nagy úton már *Saint-Jean-Pied-de-Ponthoz* megérkezett volt.

Sant-Sebastian várát is elfoglalta volt már az ellenség. Marschal *Suchet* még *Barcellonában* állott, de a' volt a' célja, hogy a' *Perginan* felé való hátrálást megpróbálja. Minthogy pedig neki itt tsak a' tenger mellett kellett menni, attól tarthatott, hogy az Anglus hajók nagy alkalmatlanságára fognak lenni.

A' déli Frantzia tartományokban oly nagy volt az ijedség, hogy már *Toulonból* is kezdettek futni az emberek, minthogy úgy látszott, hogy az Anglusokat és Spanyolokat a' Frantzia tartományokba való benyomulásban már most semmi nem fogja akadályoztatni.

Cseh Ország.

Prága, Augustus' 19-dikén. — „O Felsege a' Pruszszus Király tegnap délutáni 3 órakor érkezett-meg ide. O Felsegének és az Orosz Császárnak ide lett érkezések egészen febuzeitotta a' népet. Midőn a' Pruszszus Király a' mi Császáruk O Felsegével együtt, ki a' Királynak eleibe ment vala, a' sok ezer nézőknek örvendező kiáltozásaik között a' kastély udvarán a' hintóból kiszállottak, O Orosz Császári Felsege is a' kastély előtt állott. Ezen három Monarchákat e'képpen együtt szemlélni, valósággal a' mi Krónikánkban találtató leg szebb és nevezetesebb történetek közé lehet számlálni. Ha azt meggondoljuk, hogy az, a' mit sok ahozértő nagy emberek régtől fogva egyetlenség hathatós eszközöknek tartottak lenni arra, hogy Európában a' közönséges rend helyre állíttathassék, a' mi a' Frantzia birodalom' igen nagy hatalmának keskenyebb határok közé lehető szoríttathatása végett folytattott mindenelőbbeni hadakozásokban mindenkor fogyatkozott, s a' mit már most, minekutánna a' veszedelem mindenféle így kiterjeszkedett, többé remélni is alig lehetett volna — t. i. az Orosz birodalomnak, Austrának, és Pruszszának egy ily erős szövetségben való össze tsatoltatódások — ezen fontos szempillantásban ily módon tökéletességre menvén, nyilván szemléltethetett, nem tsuda, hogy ennyi szívek az örvendezésre megnyilván, a' sokaságnak szemei öröm könnyekkel teltek-el. Az a' szembetűnő érzékenség, mellyel Sándor Császár a' más két Monarchának eleikbe ment, igen megillető volt mindenek fellett.

A' három Monarchakon kívül ezek a' főbb személyek neveztetnek meg *Prágában*: *Katalin* és *Mária* Orosz Nagy Hertzegesszonyok, az Orosz udvarnál lévő Anglus

Követ Lord *Cathcart*, a' Pruszsus Udvarnál lévő Anglus Követ Generális *Stewart*, az Orosz Udvarnál lévő Svékus Követ Gróf *Löwenhielm*, és Pruszsiai Státus - Cancellarius Báró *Hardenberg*.

Minden órán várattatnak a' *Cumberandi* Anglus Királyi Hertzeg; és Marquis *Aberdeen*, ki az Austriai udvarhoz van rendeltetve mint Anglus Követ.

Íly sok nagy embereknek ide való öszsze sereglések olyan fényességet szerzett Prágának, a' mellyel mostanság ritka fő város dítsekedhetett.

Az Aug. 18-dikán indúlt *Prágai* levelekben említettett, hogy Gen. *Moreau* oda megérkezett.

Gróf *Narbonne* a' Frantzia Követ, Augustus' 14-dikén, 's Gróf *Caulaincourt* a' Vicenzai Hertzeg Aug. 17-dikén hagyták oda Prágát.

Török Birodalom.

Az innét érkezett sok bizontalan hírek között bizonyosnak lenni látszik, hogy a' *Szerviaiak* ismét felállottak a' Törökök' fő uralkodása ellen, 's a' hadakozás ismét elkezdődött. A' *Travniki* Vezér és a' *Bányalukai* Beglerbeg, a' *Drina* vizéhez *Bosniából* nagy erővel előre nyomultak, 's ezen a' vizen Jul. 24-dikén által mentek, hogy a' Szerviaiaknak az Alsó *Drina* mellett lévő sántzos lögerjeket megtámadják. Már *Losnitzaig* és *Schabaczig* tapkodtak-

bé a' Törökök, hanem 24-dikben véres tsatára kerülvén a' dolog, megverettettek, 's a' vizen ismét által menvén, a' hidat a' hátok megett felégették. Írják, hogy a' Szerviaiak győzedelmeskedést annak lehet tulajdonítani, hogy *Czerny* akkor ütött véletlenül a' Törökök' szárnyáca, mikor ezek az említett sántzokat vitták.

A' dolog azonközben ezen tsatával még nem végeztetett - el, minthogy a' Törökök, a' *Semlani* újabb tudósítások szerint, magokat Bosniában ismét öszszeszedvén, a' *Drinán* újabban által mentek. A' *Szerviai* armáda is, mellynek főbb ereje *Losnitza* nál fekszik, újabbn öszsze szedte magát, 's azon iparkodott, hogy a' Törököket a' további előnyomulásban megakadályoztat-hassa.

Utolsó Jegyzésk.

Stralsundnál olyan készületek tétettek, mellyek szerint gyaníthatóképpen oda várattattak az Anglus zsoldon lévő úgy nevezett Német Légiónak némelly tsapatjai, mellyekről azt írták Angliából, hogy Jul. 5-dikén a' *Jarmouthi* kikötőhelyből a' *Balticum* tenger felé útnak indúltak légyen.

Generális *Moreau* és a' Svétziai Koronaörökös (nem oly rég két Frantzia nevezetes Generálisok) Augustus 6-dikán találkoztak együtt *Stralsundban*.

A' Bétsi *Cursus* Aug. 21-dikén: — 100 Forint Conventziós pénz, 173 és 5/6 Forint Váltótzédulában.